

వ్యధిత హృదయ

వాసిరెడ్డి కోటిశ్వరావు

విద్యుత్ కాంతిలో ధగధగ మెరుస్తూవుంది రైల్వే స్టేషను. వందలకొలది జనం గుమిగుడి వున్నారు. కొందరు రైలుకోసం ఎదురుచూస్తున్నారు. కొందరు పచ్చార్లుచేస్తున్నారు ఇటూ-అటూ. మరికొందరు పాడుతున్నారు. రకరకాల కేకలు వినిపిస్తున్నవి చెవులు చిల్లులుబడేలా. స్టేషనంతా గండరగోళంగా వున్నది. ఇంతలోనే గుప్ గుప్ పొగవిడుచుకుంటూ, నెమ్మదిగా ప్రవేశించింది రైలు. ఎక్కేదిగే జనంతో కోలాహలం మరీ ఎక్కువయింది. కొద్దిసేపటిలో గల్లంతు కాస్తా సద్దుమణిగింది. జనమంతా బండిలో ఎక్కారు.

ఇంటరుక్లాసులోవున్నది ఆరుగురు. అంతా పెద్దకుటుంబాల్లో పుట్టి పెరిగినవారివలె వున్నారు. వారినిచూస్తే వుద్యోగస్తులని అనిపిస్తుంది. అయినా కాకపోయినా వాలకం అలానేవున్నది. ఆ పెట్టె మాత్రం చాల నిశ్శబ్దంగా వున్నది.

“ఇవ్వాలి బండి చాలా రమ్మగావున్నది కదూ?” అన్నది ఒకామె ప్రక్కనేవున్న భర్తతో ఆ నిశ్శబ్దాన్ని భంగం చేస్తూ.

బాను అన్నట్లు తలపంకించాడు ఆయన. నిద్రించటానికి ఎవరిచోటుకోసం వారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

ఇంతలోనే బాబూ కాసి అంటూ తలుపు తెరచుకొని వచ్చాడు పదిసంవత్సరాల కుర్రాడు. మంచి ఎరువు. చినిగిన బట్టలు, పీక్కుపోయిన పొట్ట, రేగిన జుట్టు.

ఇంద, ఓ పెద్దమనిషి ఆ కుర్రాడి చేతులో ఒక అణా పెట్టాడు. “పాపం దిక్కులేనివాడు. చిన్నతనంలోనే యీ గతిపట్టింది. ఈ దొర్లా గ్యుడను ఏళ్లల్ల కన్నదో” అని ఒకాయన ఒక నిట్టూర్పు విడిచాడు.

ఇదంతా సుశీల గమనిస్తూనేవున్నది. ఆమె భర్తమాత్రం పడుకుని ఏదో ఆలోచిస్తున్నాడు ఈ గొడవంతా మనకెండుకులే అన్నట్లు. సుశీల మాత్రం అదోవిధంగా వున్నది. పలుకూ-వులుకూ లేదు. బెల్లంకొట్టిన రాయిలా వున్నది. కన్నులు విప్పి తడకదీస్తేలో ఒక్కమారు ఆ కుర్రాడివంక చూసి తలపంచింది. అంతా ఆగమ్యగోచరంగా వుంది. తన ప్రస్తుత జీవితం కనులముందర నాట్యమాడింది. తన అందచందం, తన బట్టలు, తన టూరింగ్సు, తన మిత్రులు ఒకటేమిటి, తను ఆను భవిస్తున్న ప్రతివస్తువు కనులముందర ఒకదానితరువాత మరొకటి సినిమారీలలా గిర్రన తిరిగినయి. మళ్ళీ ఓ చర్యాయం కుర్రాడివంక చూసింది. బాగా చూసింది, మళ్ళీతలపంచింది. ఈచర్యాయం తన పురాతన గాధ జ్ఞప్తికి ఒచ్చింది. సూర్య చంద్రాదులు నాట్యమాడే ఆ పెంటటిల్లు, ప్రతిరోజు త్రాగి తూలుతూవుండే ఆ భర్త, నిర్బల చెరిగే ఆ కన్నులు అతని హంటరు ఒకటేమిటి, సమస్తం జ్ఞప్తికొచ్చినవి. ఆమృతంలో విషంపోసి ఇచ్చినట్లయింది ఆమె పని. ఒకప్పుడు తను విధితిలోవున్నదీ, నేడు విధితిలోవున్నదీ అర్థం చేసుకోలేకపోయింది. ఒకనాడు అర్ధరాత్రినేళ అమావాస్య చీకట్లో ఎలా బాధపడిందిో కూడా జ్ఞప్తికొచ్చింది. తను తాను అనప్రాయమకొన్నది.

“ఏం అబ్బాయి! ఏవూరు నీది?” అన్నాడు సుశీల భర్త.

“ఈ పూరే.”

“అంటే విజయవాడేనా?”

“ఆ.”

“నీకు కల్లీ-తండ్రి లేరా?”

“మా అమ్మ చచ్చిపోయిందని మా అయ్య చెప్పాడు. కొన్నాళ్ళకు ఆయన్నికూడా పోలీసులు పట్టుకెళ్ళారు. నాకు ఎన్నయూ లేరు. అడు

క్కుంటున్నా” అని ఒక్క నిమిషంలో తన గాఢంతా చెప్పాడు.

“ఇలాంటివాళ్ళేనండి జేబులు కొట్టే? ఇని ఆనుభవంవూడ విషయం.” అన్నాడు వైనుండి ఒకాయన.

“బాబూ నాకు ఆ సంకతి తెలియదు. నేను ఎప్పుడూ అడుక్కోను. మళ్ళీ మా ఆయ్యవచ్చిన తరువాత పనిచేసుకుంటా” అన్నాడు ఆ కుర్రాడు.

ఈ మాటలన్నీ సుశీల వింటూవున్నది. ఒక వైపు అసహ్యం మరోవైపు ఆవేదన, ప్రేమ, అడక తైరలో హాకలా అయింది ఆమెపని. తన గాఢంతా ఒక్కమారు వెళ్ళగక్కుచూ మనిపించింది, కాని వెనువెంటనే తన ఆనందమయజీవితం జ్ఞప్తికొచ్చింది. తక్షణమే తన భర్త జ్ఞప్తికొచ్చాడు. తనకష్ట పరంపరలను ఏకరువు పెడదామను కున్నది. అమృతతుల్యమైన తన జీవితం తన గౌరవం అడ్డుపడినవి, ఒకప్పుడు విషంకూడ అమృత తుల్యంగా నేవించిరి. కాని ఈనాడు, అందులో యీ రేయి అమృతమే విషంగావున్నది. ఆమె ఒక స్త్రీ. ఆమెలోకూడ మాతృత్వం ఉరకలేస్తుంది కన్నకడుపు ఆవేదనపడుతుంది. ముద్దాడిన పెదిమలు ముందుకు సాగుతున్నవి. అయినా నిశ్చయం రాలు. ఆమెకు మోహం, ప్రేమ, కష్ట— సుఖాలు అన్నీ తెలుసు. ఏదిచేయాలో ఏదిచేయకూడదో తెలుసు. కాని తనసంతానానికి ఎందుకు తిలోదకాలిచ్చిందోకూడ తెలుసు. అవన్నీ ఈనాడు ఆమెను పెనవేసుకొని బాధించుతున్నవి. ఆమె తలవంచి అన్నీ ఆలోచించుతున్నది. కాని ఏమి ఆలోచించుతున్నదో ఆమెకే తెలియదు. ముందు వెనకల ఆలోచించే స్థితిలోలేదు. ఆ కుర్రాడు అలాగే నిల్చుని తనకడితతో చూస్తున్నాడు ఆమెవైపు.

“అమ్మా! ఆకలేస్తుంది” అన్నాడు ఆ కుర్రవాడు.

అమ్మ! ఆ శబ్దంలో యెంత గొప్పతనం ఉన్నది. ఇద్దరి ప్రేమఫలితంగా నేను అమ్మనయ్యాయి కాని యీనాటి నేను ఆ మాటకు అర్హురాలనేనా! తనలో తను వాపోతుంది. ఎంతో బాధతో తలవైకత్తింది. ఆ కుర్రవానివైపు

చూడలేకపోయింది. కనులవెంట నీరు గిర్రున తిరిగింది.

“అదేమిటి?” అన్నాడు భర్త.

ఈనిసారవేసి ఆనాథులు గాలిపే తట్టలను చూస్తే అసహ్యంవేస్తుంది. జానీస్తుంది, యేడు పొస్తుంది. ఏదైనాచేయ బుద్ధి అవుతుంది. కాని ప్రతిదానికి సమాజం అడ్డువస్తుంది.” అని ఎంతో ఆవేదనతో, ఉద్రేకంతో అన్నది సుశీల అందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నారు. భర్తకు ఏమీ ఆర్థం కాలేదు.

“బాబూ పోతున్నా, అని క్రిందకుదిగాడు. గంటమోగింది. ఇంజను కూసింది రైలుకదలింది. నలవైపులా చూసింది సుశీల. కుర్రాడు పోతున్నాడు. రామా అంటూ కేకేసి క్రిందకు దుమికింది. వెంటనే వైన్ లోగారు. బండి ఆగింది. క్రిందకు దిగారు. ఆమె మార్పుపోయింది. ఎత్తుకొని బండిలోనికి తీసుకొచ్చారు. బండి కదిలింది. ఒక గంటకు తెప్పరిల్లింది. “అ... అబ్బాయి... రాము... రామువీడీ” అన్నది ఆ తురతతో, ఆవేదనతో కళ్ళనీళ్ళు కారుస్తూ.

“ఎందుకు?” అన్నాడు భర్త.

మళ్ళీ మూర్ఖిల్లింది. ఒక గంట తరువాత మళ్ళీ అన్నది ‘రామా’ అని ప్రేమను వచ్చింది. సుశీలను పట్టుకొని క్రిందకు దింపాడు భర్త. ఆ రాత్రికి యిల్లచేరారు. సుశీలమాత్రం రాత్రంతా ‘రామా’ అంటూనే కాలం గడిపింది. ఆసలు విషయం చెప్పమని భర్త ఎంతగానో అడిగాడు. తనగాఢను బయటపెట్టుకుండా ఆగలేకపోయింది. యీనాటితో తన జీవితం సుఖాంతమో, దుఃఖాంతమో అవుతుందని అనుకున్నది. కళ్ళనీళ్ళను తుడుచుకుంటూ చెప్పసాగింది సుశీల.

నాపేరు వెంకటబాబు నేను అయిదవ ఫారం చదివాను చదువుతున్న యువకుణ్ణి వివాహం చేసుకొని ఆదర్శంగా జీవించాలని అనుకున్నా, నాతండ్రి బీదవాడు. కట్నం ఇవ్వలేక ఒక త్రాగుబోతుకు బలిచేశాడు. కొద్ది రోజుల మాత్రం ఆ మోహవేళంలో నన్ను ఒక పనిమీగా చూశాడు అంటే ఎప్పుడో ఇంటికి చేరేవాడు. ఎప్పుడూ త్రాగుతూ తూలతూ వుండేవాడు కన్నులు చింతనిప్పులవలె మెరుస్తూవుండేవి. అవి చూసి.

నేను ఎంతో భయపడేదాన్ని, ఏకోవిధంగా ఆతన్ని సన్మూర్తాన వెట్టాలని నిశ్చయించాను. కాని నా ఆశలు ఫలించలేదు నా జీవితం బూడిదలోపోసిన పన్నీరయింది. నా ఆశలు నిరాశలయినవి. సుఖాలకు మీరు కష్టాలెక్కువయినవి. ప్రతిరోజూ త్రాగి-తూలుకూ రాత్రి ఏ పదిగంటలకో ఇంటికి చేరేవాడు. ప్రతిమాటకు కళ్లు పురిమేవాడు. అంతేకాదు నెమ్మదిగా తున్నలు కూడా ప్రారంభించాడు ఆ రోజుల్లో బిడ్డలు లేరు. అందుకు ఎంతో సంతోషించాను. బిడ్డ వుంటే ఎంతగానో బాధ పడవలసివచ్చేది. బిడ్డలు లేనందుకు ఎంతో ఆనందించాను. తన్నుకూడ మితి మీరినవి. కష్టాలు ఎక్కువయినాయి. ఇల్లు కాస్తా తాకట్టుక్రింద పోయింది. ఉన్న పొలం కాస్తా త్రాగుడికి అయిపోతూ వుంది. ఈ స్థితిలో బిడ్డ పుట్టాడు. చక్కనిచుక్క బిడ్డలు వద్దనుకున్న నేను నిజంగా ఎంతో మారిపోయాను. ఆ బిడ్డను చూస్తూ కూర్చుంటే కష్టాలన్నీ మరచిపోయి జీవితంలో ఒక కొత్త వెలుగు అని ఆశించాను. ఆ బిడ్డతోనే కాలం గడిపేదాన్ని, ఆ వున్న డబ్బు కాస్తా అయిపోయింది. దానితో నాకు బాధలు మరి ఎక్కువయినాయి. హంటరుతో నన్ను కొట్టనిరోజంటూ వుండేదికాదు. ఈ నాటికికూడ నా శరీరం హంటరు దెబ్బల మచ్చలతో నిండివున్నది. అయినా నా భర్తని గౌరవించేదాన్ని. ఎవరేదన్నా సహించలేక పోయేదాన్ని, నేనూ మనిషినే ఎంతవరకు సహించగలను. రంతులుకట్టడంకూడ సాగినాయి. ప్రతి రోజూ రాత్రిళ్ళు బయటకుగంటి కలుపు వేసేవాడు. వానలో, చలిలో ఆలా నేవుండేదాన్ని, బిడ్డ అంటేమాత్రం ఆయనకూ ప్రేమే. కుర్రాడికి మాత్రం బజారునుండి ఏవో తెచ్చేవారు. నేను

మాత్రం పస్తులతో బయట పడివుండేదాన్ని. ఈ విధంగా ఆరుసంవత్సరాలు భరించాను. ఒకనాడు అర్ధరాత్రి యింటినుండి పారిపోయాను ఎదులోనన్నా దుమికి చచ్చిపోయామని. కాని ఆ పని చేయలేకపోయాను. నా బిడ్డపైవున్న ప్రేమ నన్ను చనిచేయనీయలేదు. మళ్ళీ ఇంటికివచ్చాను. అప్పుడే నాభర్త ఇంటికి వచ్చాడు. దీనితో నేను రంతుతనం చేస్తున్నాననే అనుమానం మరి ప్రబలింది. హంటరుతో వెంటాడాడు శక్తికొలని పరుగెత్తాను బిడ్డకు విడచి. బిడ్డమీద, జీవితం మీద ఆశలు వదలకుండా మనుకున్నా. కాని వదలుకోలేక పోయాను. కాళ్ళుచేతులు వున్నంత వరకు కష్టపడుదామనుకున్నా. ఏనాటికైనా నా బిడ్డ నన్ను గుర్తించుతాడని అనుకున్నాను. అందుకనే చావలేకపోయాను నాలుగు రోజులు తిండిలేక తిరిగాను. తరువాతే మిఠాయి వ్యాధి కుసిరింది ... మీ భార్యచనిపోవటం. తరువాత మీ యావనానికి నేను బలిగావటం, భార్య భర్తలవలె జీవితం సాగించగలగటం, లోకపునిండలను సహించటం, అన్నీ మీకు తెలిసినవే. "అనాటి రైలులో" రాము నా బిడ్డ.

"సుఖి! నీదిమాత్రం తప్పకాదు. లోకంలో నీవు కులటవే నీచురాలివే. లోకం గుడ్డిది. లోకం అనుకోనేది ఒకటే నీవు చెడిపోయావని. ఎందుకీలా జరిగిందో లోకానికక్కరలేదు. నేనుమాత్రం నిన్ను అవమాన పరచను. కన్నకడుపు, కన్నతీసి, అందుకనే అంతబాధపడ్డావు" అన్నాడు దీనంగా భర్త రఘు.

అనేక పర్యాయాలు ఇద్దరూ రాముకోసం అడేబండిలో అడేస్తేమనులో మాశారు. రాము మాత్రం కనిపించలేదు. ఆమె హృదయం అతని కోసం ఆరాటపడుతునే వున్నది...

